

BELGISCHE SENAAT.

VERGADERING VAN 23 APRIL 1912.

Ontwerp van Wet tot wijziging van artikel 24 der wet op het Beheer van den Belgischen Congo.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

MIJNE HEEREN,

De toepassing van de bepalingen van artikel 24 uit de wet betreffende de Regeering van Belgisch-Congo, aangaande de vernieuwing van het mandaat der leden van den Kolonialen Raad, heeft aanleiding gegeven tot uiteenlopende zienswijzen.

Luidens dit artikel, treden de raadsheeren af naar ambtsouderdom; de rang van hen die op denzelfden dag zijn benoemd, wordt bij loting bepaald.

De Regeering heeft gemeend dat, aangezien de regel van aftreding naar ambtsouderdom in absolute termen uitgedrukt is, deze regel gevolgd moest worden zelfs ten opzichte van den raadsheer welke geroepen is een lid te vervangen dat door overlijden, ontslag of welke omstandigheid ook, vóór zijnen tijd uit den Raad is getreden.

In den loop van dezen zitting, werd de Senaat, die de verkiezing van drie leden van den Kolonialen Raad in zijne bevoegdheid heeft, verzocht over deze uitlegging zijne meening te zeggen. Zij werd niet eenparig aangenomen. Leden van de Hooge Vergadering hebben staande gehouden dat, ingeval van abnormaal afsteden, de nieuwe raadsheer enkel benoemd werd om den termijn van zijnen voorganger te voleinden.

Ten gevolge van dit gebrek aan eenstemmigheid, werden de vereenigde Commissies van Justitie en van Koloniën belast de kwestie te bestudeeren. Daar de gevoelens uiteenlopend waren, onderwierpen de Commissies, na zich met den Minister van Koloniën tot akkoord te hebben gesteld, aan den Senaat het volgend voorstel: De Senaat zal op het geval waarvan hij thans aanhangig is gemaakt, de door de Regeering verdedigde thesis toepassen, maar binnen kort zal een wetsvoorstel neergelegd worden waarbij de leden van den Kolonialen Raad voortaan bevrijd zullen blijven van eene vermin-

dering in den duur van hun mandaat, veroorzaakt door het aftreden vóór den tijd, van een of verscheiden hunner collega's.

De Senaat sloot zich bij dit voorstel aan en, naar de bevelen des Konings heeft de Regeering de eer aan de goedkeuring der Wetgevende Kamers, het Wetsontwerp te onderwerpen waarvan zij de nederlegging heeft aangekondigd.

* * *

Bij dit voorstel wordt de vroegere regel behouden luidens denwelke de raadsheeren naar ambtsouderdom aftreden; het schaft den bijkomenden regel af waarbij eene loting voorgeschreven wordt voor de bepaling van den rang der op denzelfden dag benoemde raadsheeren; eindelijk wordt er bij vastgesteld dat, ingeval van abnormaal aftreden van een raadslid, zijn plaatsvervanger geroepen is diens termijn te voleinden.

Deze laatste bepaling voldoet aan de uitgebrachte wenschen. Voortaan zullen de toevallige omstandigheden die aan het mandaat van een lid van den Kolonialen Raad een einde stellen, niet meer terugslaan op den duur van het mandaat zijner collega's, die verzekerd zullen zijn, den dag hunner benoeming, hunne bevoegdheden te behouden gedurende een tijdsbestek vanaf hunne in diensttreding op onveranderlijke wijze vastgesteld.

Om welke reden schaft het voorstel de bepaling af betreffende de loting?

Deze regel is nutteloos geworden.

De ambtsouderdom der leden van den Kolonialen Raad werd bepaald door de loting van 10 December 1908 en gewijzigd door de benoeming van den Heer Rolin die na den Heer Vandevin heeft rang genomen en de verkiezing van den Heer Janssens, die heeft rang genomen na den Heer Baron du Sart de Bouland. Deze orde zal blijven bestaan aangezien ieder plaatsvervanger of raadsheer voortaan den rang zal innemen van den vervangen raadsheer. Er is geene rangschikking meer op te maken en, bij gevolg, is er geene loting meer noodig.

Het zal ongetwijfeld kunnen gebeuren, na lang Kamerverlof namelijk, dat eene der Wetgevende Vergaderingen op denzelfden dag twee raadsheeren zal te kiezen hebben, de eene tot het vervangen van een ontslaggevend of overleden lid, de andere van een lid dat aftreedt door het normaal ophouden van zijn mandaat. Maar in dergelijke veronderstelling zou de nieuwe regel van vervanging den respectievelijken duur der twee mandaten bepalen zonder dat het noodig zou zijn tot loting over te gaan. In dit geval, zou het te werk gaan bij loting, verre van noodig te zijn, weinig rechtvaardige gevolgen kunnen hebben en het inzicht van den wetgever kunnen ontaarden: de loting zou aan den gewezen raadsheer die regelmatig is afgetreden het verkort mandaat kunnen toeschrijven van den ontslaggegenden of overleden raadsheer.

De Minister van Koloniën,

RENKIN.

ALBERT, ROI DES BELGES,

A tous présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Colonies,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Le Projet de Loi dont la teneur suit sera présenté en Notre Nom aux Chambres législatives par Notre Ministre des Colonies.

ARTICLE UNIQUE.

Le quatrième alinéa de l'article 24 de la loi sur le Gouvernement du Congo belge est remplacé comme suit :

Un des conseillers nommés par le Roi et alternativement un des conseillers nommés par la Chambre ou un des conseillers nommés par le Sénat sortent chaque année. Les conseillers sortent d'après leur rang d'ancienneté; ils peuvent être renommés. En cas de vacance, avant l'expiration du terme d'un mandat, par démission, décès ou autrement, le nouveau conseiller achève le mandat de celui qu'il remplace.

Donné à Bruxelles, le 19 avril 1912.

ALBERT, KONING DER BELGEN,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op voorstel van Onzen Minister van Koloniën,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Het volgend Wetsontwerp zal in Onzen naam, door Onzen Minister van Koloniën, aan de Wetgeyende Kamers ter overweging aangeboden worden.

EENIG ARTIKEL.

Het vierde lid van artikel 24 uit de wet betreffende de Regeering van Belgisch-Congo wordt vervangen als volgt :

Telken jare treedt een van de door den Koning benoemde raadsheeren en, om de beurt, een van de door de Kamer of een van de door den Senaat benoemde raadsheeren af. De raadsheeren treden af naar ambtsouderdom; zij mogen herbenoemd worden. Bij vacatuur, vóór het verstrijken van den termijn van een mandaat, door ontslag, overlijden of anders, voleindigt de nieuwe raadsheer het mandaat van dezen dien hij vervangt.

Gegeven te Brussel, den 19^e April 1912.

ALBERT.

PAR LE ROI :

Le Ministre des Colonies,

VAN 'S KONINGS WEGE :

De Minister van Koloniën,

RENKIN.